

Factsheet Monitor Freelancers en Media 2023

[HTH Research](#)

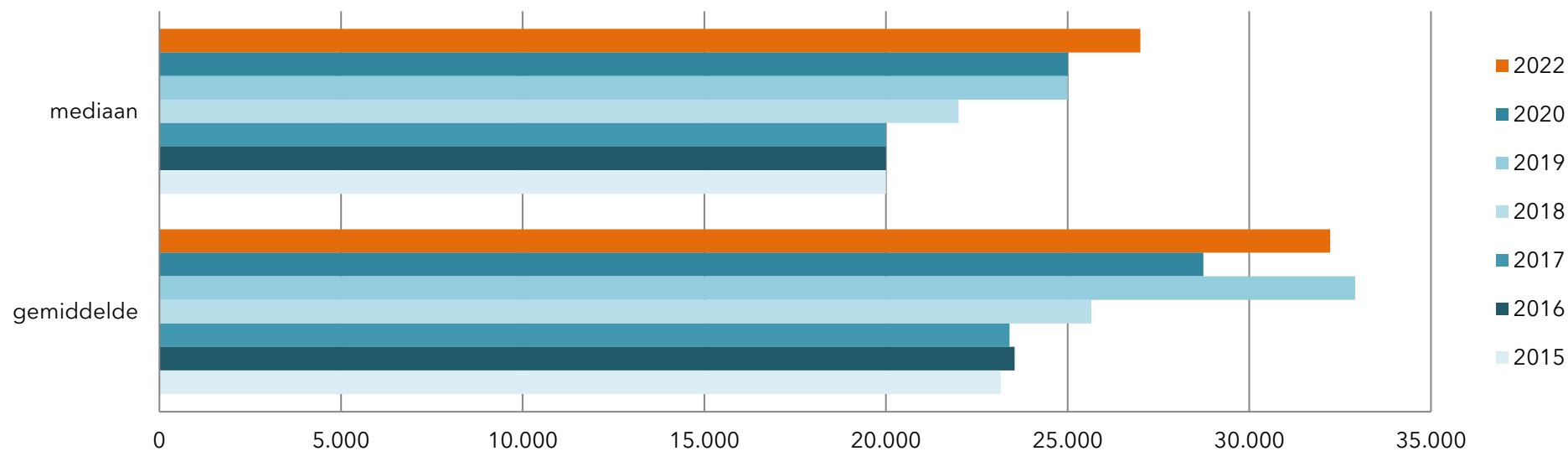
Tilburg, juni 2023

Henk Vincken & Hans Mariën

Wat zijn de ontwikkelingen in het werk en inkomen van freelance journalisten, fotojournalisten, schrijvers en fotografen, en, zijn er al effecten te zien van de Werkcode DPG, een set afspraken uit 2022 over betere betaling van freelancers? Deze vragen staan centraal in de laatste editie van de Monitor Freelancers en Media 2023. De monitor is in opdracht van de NVJ en de Auteursbond uitgevoerd door HTH Research. Aan de enquête, gehouden in april 2023, namen 790 leden van NVJ en Auteursbond en aangeslotenen van Lira en Pictoright deel.

In 2023 werkt men rond de 34 uur per week en krijgt hiervan 22 betaald. Het aandeel betaalde uren ligt rond de 65%. In de voorgaande MFM-jaren 2015 tot en met 2018 werkte men gemiddeld bijna 37 uur per week en werd ook 22 uur betaald en dat is 60%. Men werkt in 2023 dus iets minder uren en krijgt iets meer van die uren betaald.

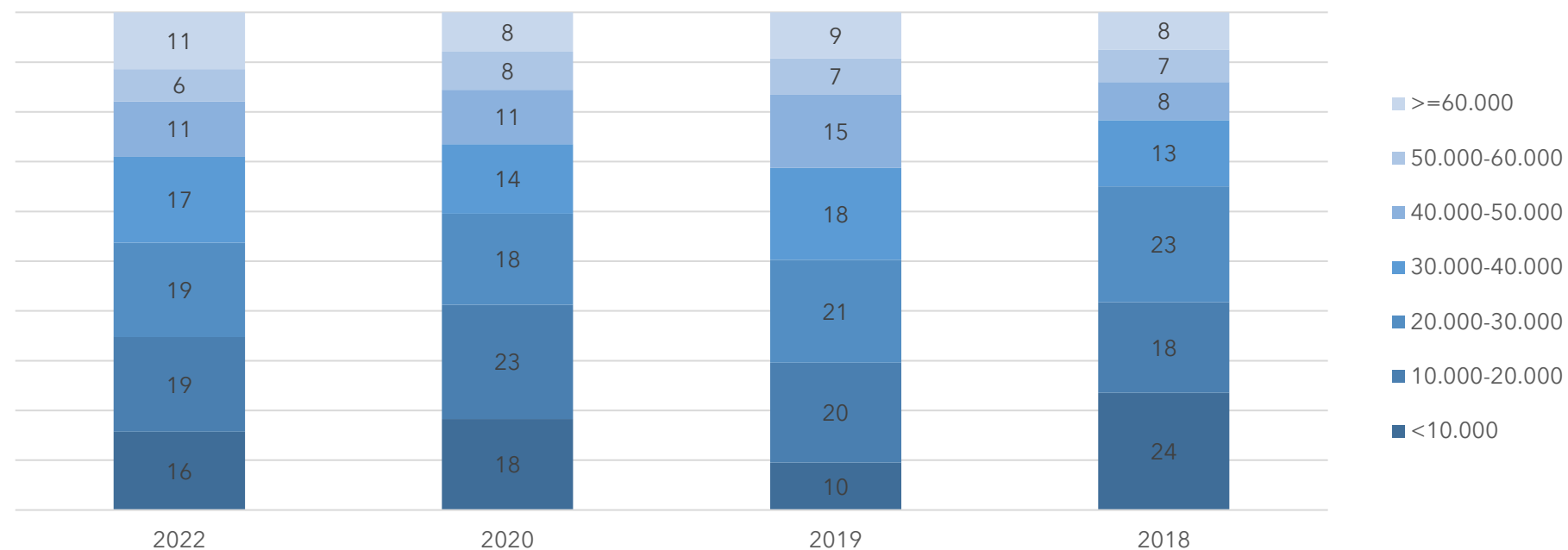
Figuur 1: Bruto jaarinkomens (euro)

Het gemiddelde belastbaar jaarinkomen staat in 2022 op 32.200 euro. In het coronajaar 2020 was dat 28.700 euro en in 2019 32.900. De jaren ervoor, 2015-2018, was het gemiddeld 23.900 euro per jaar. Het mediane inkomen is in 2022 27.000 euro. In 2019 en 2020 was dat 25.000 euro en in de jaren ervoor 20.500.

Het jaarinkomen komt in 2022 voor 73% uit (foto)journalistiek werk, schrijfwerk of fotografie. Dat was ook zo in de jaren 2015-2018.

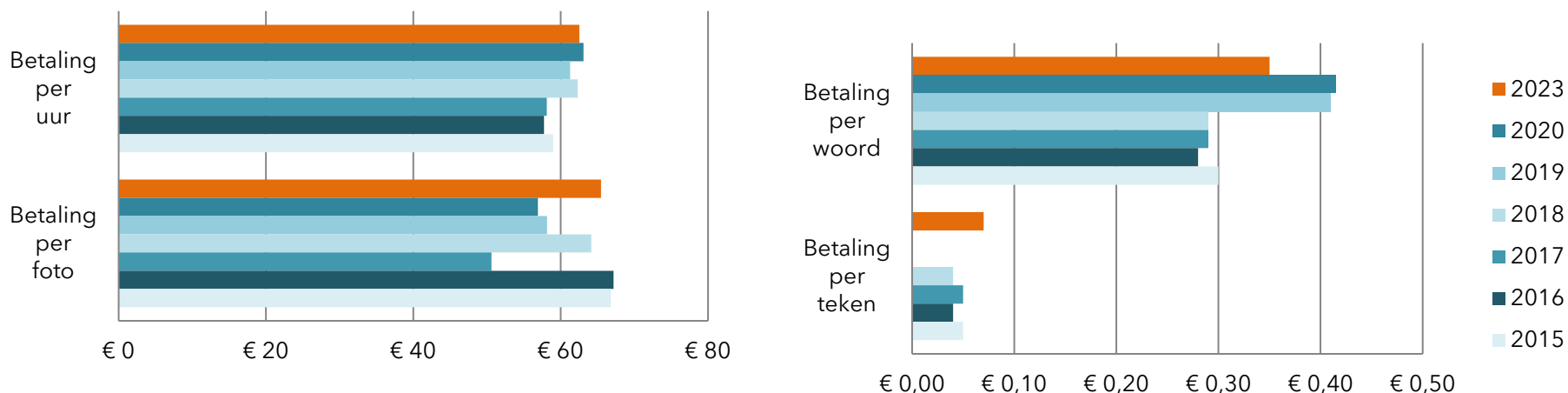
Figuur 2: Bruto jaarinkomens naar 10.000 euro-groepen (%)

Slechts 20.000 euro per jaar verdient 35% in 2022. Dat was 41% in 2020, 30% in 2019 en 42% in 2018. De groep er net boven (van 20.000 tot 30.000 euro) is licht afgenomen van 23% in 2018 naar 19% in 2022. Het is niet zo dat een steeds groter aandeel mediafreelancers in de laagste inkomensklassen zit. Er zit wel meer dan de helft op of onder het minimumloon op jaarbasis (rond de 25.000 euro). De hoogste twee inkomensklassen (tussen de 50.000 en 60.000 euro en 60.000 euro of meer) zijn wel licht gegroeid.

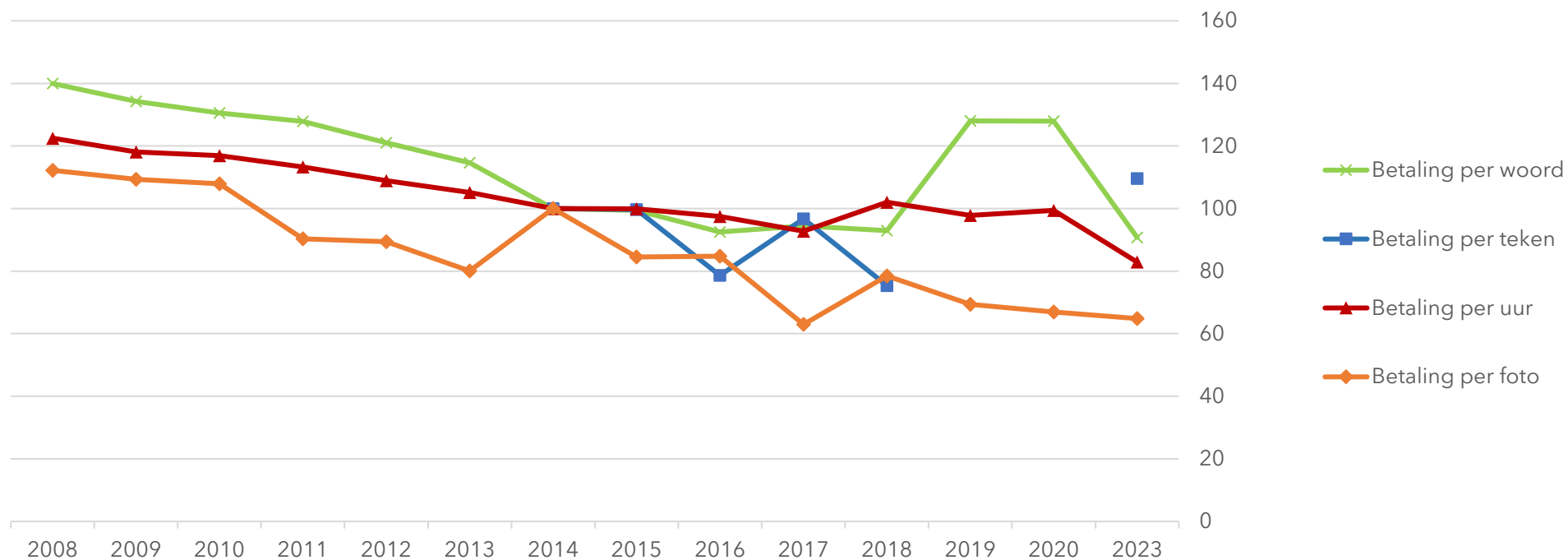
De tarieven zijn de laatste tien jaar nauwelijks veranderd. Omgerekend komt het opdrachttarief neer op een mediaan uurtarief van 56 euro. De betaling per woord is in alle jaren gemiddeld rond de 35 eurocent. Het uurtarief zit gemiddeld rond de 61 euro (mediaan 60 euro) en de betaling per foto op 60 euro. De betaling per teken is in 2023 opnieuw gevraagd en dat staat op 7 eurocent. In de periode 2014-2018 vroegen we ook naar dit tarief en toen was het gemiddeld 5 eurocent. We hebben in 2023 tot slot nog gevraagd naar het dagtarief en dat is gemiddeld 375 euro.

Figuur 3: Betaalde tarieven per betalingsvorm (euro)

We kunnen net als in voorgaande monitors ook op een andere manier en voor een langere termijn naar de tarieven kijken. In de 2013-pilot is ook gevraagd naar de tarieven voor de periode 2013 terug tot 2008. We hebben de 2014-2023-cijfers hieraan toegevoegd en deze gecorrigeerd voor inflatie met het prijspeil van 2014 als uitgangspunt. Ook hebben we 2014 op 100 gesteld. Zo ontstaat een geïndexeerd en voor inflatie gecorrigeerd beeld van de tariefontwikkeling.

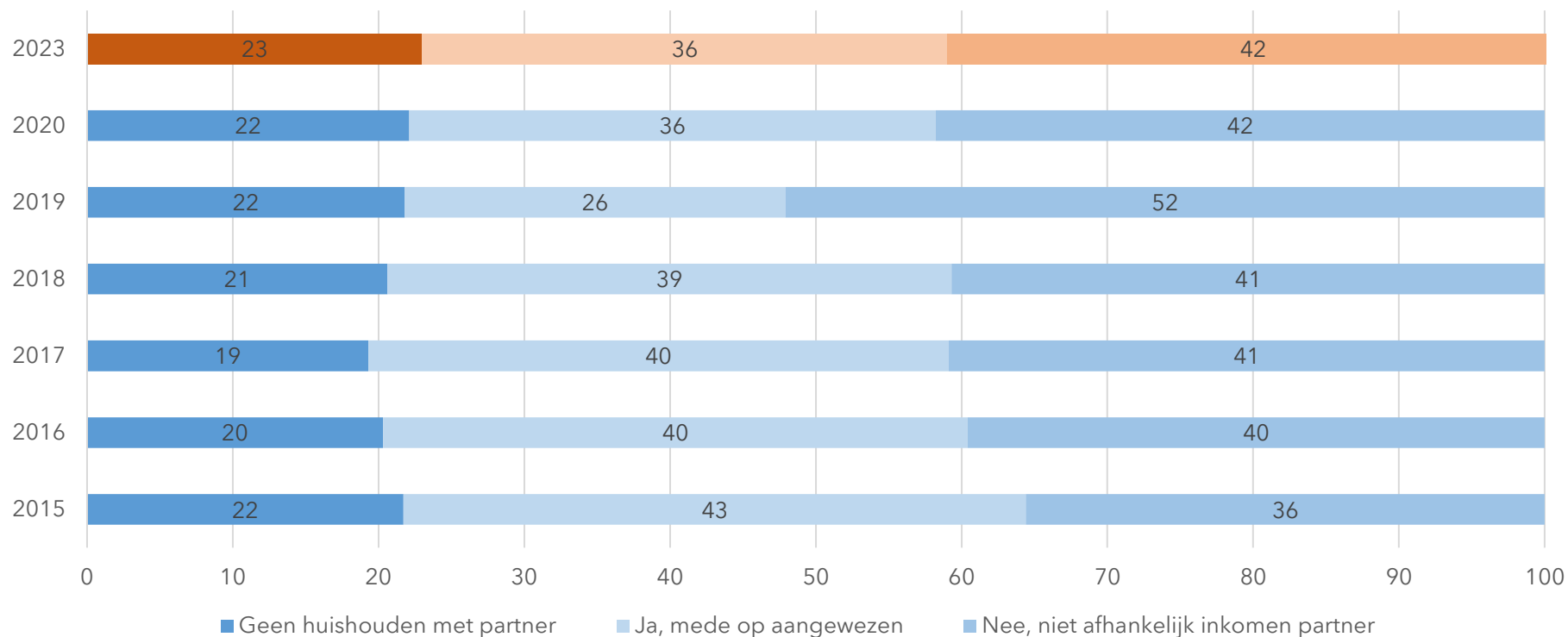
Figuur 4: Ontwikkeling tarieven gecorrigeerd voor inflatie (geïndexeerd 2014=100)

Het gemiddelde tarief per uur staat in 2023 op 83% van dat in 2014. Een daling van 17%. Dat is geheel toe te schrijven aan de sterke inflatie in 2022 en die (voorzien) voor 2023. Het gemiddelde tarief per foto is 65% van dat in 2014. Het tarief verslechtert jaar op jaar vanaf 2018. Per woord wordt in 2023 gemiddeld 91% betaald van het tarief in 2014. De betaling per teken is met 110% hoger dan in 2014.

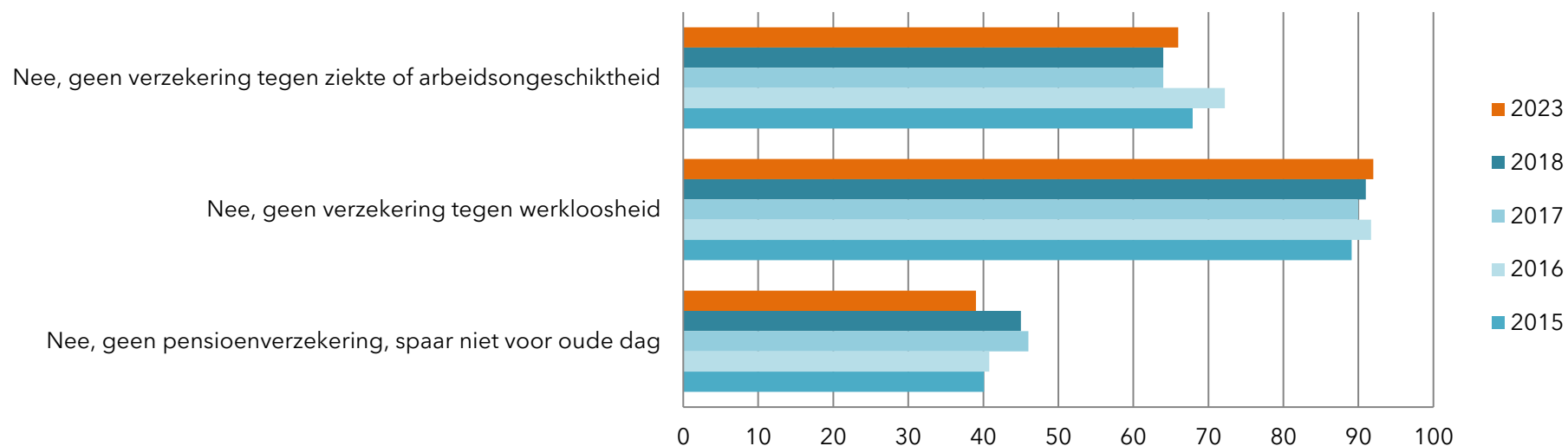
Er is ook nu gevraagd of men aangewezen is op het inkomen van een eventuele partner om in het levensonderhoud te voorzien. In alle jaren leeft twee op tien freelancers niet in een huishouden met een partner en is circa vier op tien *wel* en vier op de tien *niet* aangewezen op het inkomen van een partner.

Figuur 5: Aangewezen op partner voor levensonderhoud (%)

Geen verzekering tegen ziekte of arbeidsongeschiktheid heeft 66% van de freelancers, tegen werkloosheid is dat zelfs meer dan 90% en rond de 40% legt niets opzij voor de oude dag, collectief of individueel. Dat is vrij consistent door e tijd. Deze cijfers vonden we al in 2015 en nu, in 2023, dus nog steeds. Een extra vraag gaat over de behoefte aan een betaalbare arbeidsongeschiktheidsverzekering waarover NVJ en Auteursbond nadenken: 58% zegt hieraan behoefte te hebben, 42% niet.

Figuur 6: Verzekerd voor ziekte, arbeidsongeschiktheid, werkloosheid, oude dag (%)

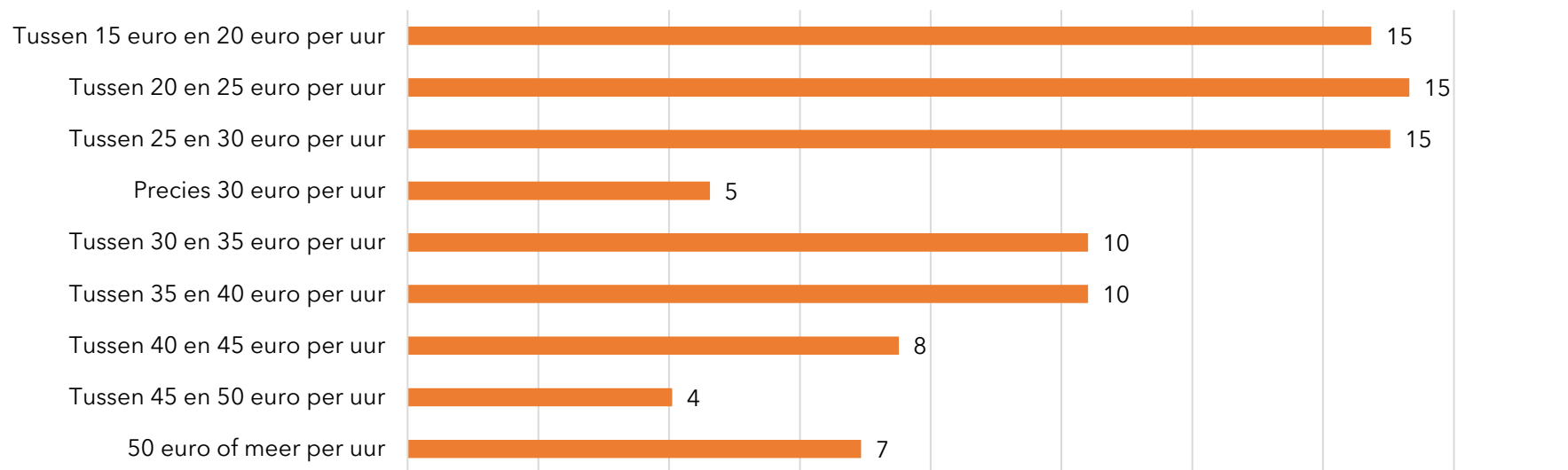

Speciale aandacht in MFM2023 heeft de werkcode DPG. Volgens ruim 4 op de 10 freelancers die voor DPG-titels werkten in de afgelopen jaren zijn de tarieven (sterk) gestegen. Dit beeld geldt voor landelijke kranten, regionale kranten en nieuwssites. Bij de tijdschrifttitels zegt zelfs 70% dat de tarieven gelijk zijn gebleven en geeft 1 op de 10 aan dat die zijn gestegen.

De werkcode DPG is ook niet bijzonder bekend bij de DPG-freelancers. Zo'n 6 op de 10 zegt er nog nooit van gehoord te hebben en een kwart heeft er wel van gehoord maar kent de inhoud niet.

De DPG-freelancers die aangaven dat hun tarieven waren gestegen voeren dat in 7 van de 10 gevallen terug op de werkcode. Bijna 2 op 10 heeft moeten onderhandelen over een tariefstijging bij de DPG-titels waarvoor ze hebben gewerkt.

Figuur 7: Betaling per uur bij DPG-titels in 2023 (%)

In de werkcode is een minimumtarief van 30 euro per uur afgesproken. Precies voor 5% van de DPG-freelancers is het uurtarief 30 euro. Voor 45% ligt dat (ruim) onder de 30 euro.

Gevraagd naar de tevredenheid met deze tarieven gelet op de eigen ervaringsjaren ofwel senioriteit is 3% zeer tevreden, 14% tevreden, 29% niet tevreden/niet ontevreden, 38% ontevreden en 16% zeer ontevreden.

Informatie over het onderzoek is te krijgen bij Henk Vinken: hvinken@gmail.com of 06 5342 6313